

CARTA DE CIUTATS EDUCADORES

ASSOCIACIÓ
INTERNACIONAL DE
**Ciutats
Educadores**

**Burjassot
Ciutat Educadora**

CARTA DE CIUTATS EDUCADORES

ASSOCIACIÓ INTERNACIONAL DE
CIUTATS EDUCADORES (AICE)
www.edcities.org

© DE L'EDICIÓ: AICE

DISENY & MAQUETACIÓ
www.wayava.net

Reconeiximent - NoComercial - SenseObraDerivada

Els municipis amb representació al I Congrés Internacional de Ciutats Educadores, celebrat a Barcelona l'any 1990, van recollir en la Carta inicial els principis bàsics per a l'impuls educatiu de la ciutat. Partien del convenciment que el desenvolupament dels seus habitants no es pot deixar a l'atzar. La Carta es va revisar al III Congrés Internacional (Bolonya, 1994), al VIII Congrés (Gènova, 2004) i l'any 2020 per a adaptar els seus plantejaments als nous reptes i necessitats socials.

Aquesta Carta es fonamenta en la Declaració Universal de Drets Humans (1948); en la Convenció Internacional sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació Racial (1965); en el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (1966); en la Convenció sobre els Drets de l'Infant (1989), en la Declaració Mundial sobre Educació per a Tothom (1990); en la 4a Conferència Mundial sobre la Dona, celebrada a Pequín (1995); en la Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural (2001); en la Carta Mundial pel Dret a la Ciutat (2005); en la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (2006); en l'Acord de París sobre el Clima (2015) i en l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible (2015).

PREÀMBUL

Hui més que mai, la ciutat o el poble, gran o xicotet, disposa d'incomptables possibilitats educadores, però al municipi també hi poden incidir forces i inèrcies deseducadores. D'una manera o d'una altra, la ciutat presenta elements importants per a una formació integral, és un sistema complex i, alhora, un agent educatiu permanent, plural i polièdric, capaç de potenciar els factors educatius i de transformació social.

A la ciutat educadora, l'educació transcendeix els murs de l'escola per a impregnar tota la ciutat. Es tracta d'una educació ciutadana, on totes les administracions assumeixen la seua responsabilitat d'educar i transformar la ciutat en un espai de respecte a la vida i la diversitat.

“ L'educació transcendeix els murs de l'escola per a impregnar tota la ciutat ”

La ciutat educadora viu en un procés permanent que té com a finalitat la construcció de comunitat i d'una ciutadania lliure, responsable i solidària, capaç de conviure en la diferència, de solucionar pacíficament els seus conflictes i de treballar pel “bé comú”; una ciutadania conscient dels reptes que afronta actualment la humanitat i amb coneixements i habilitats que li permeten de fer-se corresponsable de la cerca de solucions que exigeix el moment històric que vivim.

La ciutat educadora té personalitat pròpia, integrada en el país on està situada. Per tant, la seua identitat és interdependent respecte de la del territori del qual forma part. És també una ciutat que es relaciona amb el seu entorn, amb altres nuclis urbans del seu territori i els medis rurals que l'envolten i amb ciutats d'altres països. El seu objectiu constant serà aprendre, innovar, compartir i, per tant, enriquir i fer més segura i digna la vida dels seus habitants.

La ciutat educadora ha d'exercitar i desenvolupar la seua funció educadora de manera paral·lela a les tradicionals (econòmica, social, política i de prestació de serveis), amb una atenció especial a la formació, la promoció i el desenvolupament de totes les persones de

qualsevol edat, per a respondre a les seues necessitats formatives a cada moment i en qualsevol aspecte de la seua vida.

L'educació comença a la infantesa, però no s'acaba mai ni es redueix a la capacitat laboral o professional. Una educació al llarg de tota la vida tracta de mobilitzar les consciències per a conciliar llibertat amb responsabilitat, despertant el sentit d'interdependència entre les persones i amb la naturalesa com a manera d'habitar la ciutat i el planeta; fomentant la reflexió i el pensament crític, la capacitat de comprensió de problemes complexos; animant la participació corresponsable en el disseny i desenvolupament de polítiques, imaginant i promovent maneres de viure que no suposen la destrucció del territori ni la desigualtat entre les persones.

Les raons que justifiquen aquesta funció educadora són d'ordre social, econòmic i polític, orientades sobretot a un projecte d'ordre cultural i formatiu eficient i convivencial. Aquests són els grans reptes del segle XXI: en primer lloc, "invertir" en l'educació, en cada persona, de manera que aquesta persona siga cada vegada més capaç de reflexionar, expressar, afirmar i desenvolupar el seu propi potencial humà amb la seua singularitat, creativitat i responsabilitat. En segon lloc, promoure condicions de plena igualtat perquè totes les persones es puguen sentir respectades i ser respectuoses, capaces de dialogar i d'escoltar activament. En tercer lloc, conjugar tots els factors possibles perquè es puga construir, ciutat a ciutat, poble a poble, una vertadera societat del coneixement sense exclusions. I en quart lloc, aprendre i desenvolupar consciència comunitària i habilitats per a organitzar la vida en comú en condicions d'igualtat i justícia.

Aprendre i desenvolupar consciència comunitària i habilitats per a organitzar la vida en comú en condicions d'igualtat i justícia.

Les ciutats educadores, amb les seues institucions educatives formals i les seues intervencions no formals (amb intencionalitat educadora fora de l'educació reglada) i informals (no intencionades ni planificades), col·laboraran, de manera bilateral o multilateral, per a fer realitat l'intercanvi d'experiències. Amb esperit de cooperació, donaran suport mutu als projectes d'estudi i d'inversió, siga en forma de cooperació directa o col·laborant amb organismes internacionals.

La garantia dels drets de la infància, l'adolescència i la joventut a la ciutat consisteix, en primer lloc, a assegurar de manera plena la seua condició de protagonistes de la seua vida i del desenvolupament dels seus drets civils i polítics. També s'han de poder comprometre

amb la vida de la comunitat, al costat de les persones adultes i de la gent major, a través de mecanismes representatius i participatius de qualitat que promouen la convivència entre generacions.

La humanitat no viu només una etapa de canvis, sinó un vertader canvi d'etapa, fins i tot de paradigma. Les persones s'han de formar per a entendre el moment polític, social, econòmic i ecològic, i poder escollir lliurement com el volen habitar. Han de desenvolupar habilitats per a afrontar la cultura presentista o "de l'instant", per a intervenir des del món local en la complexitat mundial, i per a mantindre l'autonomia davant d'una informació desbordant i controlada per centres de poder econòmic i polític.

La ciutadania global es va configurant sense que encara hi haja un espai global democràtic, sense que molts països hagen assolit una democràcia efectiva i alhora respectuosa amb els seus patrons socials i culturals i sense que les democràcies amb més tradició es puguin sentir satisfetes amb la qualitat dels seus sistemes. D'altra banda, el relatiu equilibri entre superpotències en la transició del segle XX al segle XXI ha deixat pas a noves tensions internacionals. Tot això passa enmig d'una profunda crisi ecosocial que posa en risc la vida d'una part important de la humanitat i que està marcada pel declivi de recursos minerals bàsics per al manteniment de l'economia, pel canvi climàtic, per les amenaces pandèmiques i per la pèrdua de biodiversitat, fets que impul·leixen, tal com assenyala la comunitat científica, una profunda transformació de l'organització social i econòmica.

Els metabolismes urbans són uns dels factors que contribueixen més al canvi climàtic global, tenint en compte que més de la meitat de la població mundial viu en entorns urbans. Alhora, les ciutats, amb els seus territoris i poblacions, són vulnerables des de múltiples dimensions. Els efectes del canvi climàtic, la dependència alimentària o energètica, el consumisme desmesurat i la pol·lució les converteixen en llocs que requereixen

“

(...) les ciutats de tots els països han d'actuar,
des de la seua dimensió local, com a
plataformes d'experimentació i consolidació
d'una ciutadania democràtica plena

”

transformacions importants per a garantir condicions de vida dignes i saludables per a les persones i altres éssers vius que les habiten. Són també escenaris travessats per profundes desigualtats de tot tipus.

Hui s'accentua un sentiment d'inseguretat en la ciutadania de la majoria de països, amb el consegüent perill de derives populistes que dificulten encara més la vida, la confiança democràtica i la pau mundial. Davant de les inquietuds o pors que emergeixen, els eslògans simplistes i la cerca irracional de culpables poden seduir una part de la població, amb el consegüent perill de radicalització i d'enfrontaments violents.

“ És més urgent que mai l'educació en valors i drets humans, que atorguen sentit, ofereixen estímulo, dibuixen un full de ruta democràtic ”

En aquest context, les ciutats de tots els països han d'actuar, des de la seua dimensió local, com a plataformes d'experimentació i consolidació d'una ciutadania democràtica plena, promotores d'una convivència pacífica mitjançant la formació en valors ètics i cívics, el respecte a la pluralitat de les diverses formes possibles de govern democràtic i l'estímul d'uns mecanismes representatius i participatius de qualitat. És més urgent que mai l'educació en valors i drets humans, que atorguen sentit, ofereixen estímulo, dibuixen un full de ruta democràtic i ens permeten convida serenament.

“ Les ciutats educadores se senten portadores de l'ideal d'inclusió, acollint cada persona tal com és i convidant-la a participar en un projecte comú de ciutat ”

La diversitat és inherent a la vida i, òbviament, a les ciutats actuals i se'n preveu un increment encara més gran en el futur. Per això, un dels reptes de la ciutat educadora és promoure l'equilibri i l'harmonia entre identitat i diversitat, tenint present les aportacions de les comunitats que la integren i el dret de totes les persones que hi conviuen a sentir-se reconegudes des de la seua pròpia identitat cultural; això exigeix combatre el racisme i tota forma d'exclusió. El desafiament actual consisteix a reconèixer el dret a les singularitats sense posar en perill la construcció d'allò comú.

La Ciutat Educadora també dirigirà la seua actuació cap a la construcció de ciutats coeducadores, transformant per aconseguir-ho una estructura social que genera desigualtat de gènere, analitzant-ne els orígens i combatent-ne les conseqüències, com la violència i la feminització de l'exclusió social.

Vivim en un món d'incertesa que dona la màxima importància a la recerca de seguretat, la qual sovint s'expressa en forma de negació de les altres persones i malifiança mútua. La ciutat educadora n'és conscient i no busca solucions unilaterals simples; accepta la contradicció i proposa processos de coneixement, diàleg i participació com a camí idoni per conuiu en i amb la incertesa. El conreu del llenguatge i el pensament crític, en un món d'abundants "postveritats" en la política, els mitjans de comunicació i les xarxes socials, és cada vegada més important per a evitar que la ciutadania accepte amb facilitat l'existència de tants estereotips estigmatitzadors.

Les persones som interdependents. Sense cures no podem sobreviure. Al llarg de tota la vida, les persones necessitem rebre una atenció de la qual depèn la nostra supervivència i el nostre benestar físic i psíquic, sobretot en alguns moments del cicle vital (com la primera infantesa, la vellesa avançada o la malaltia greu) i en el cas de les persones amb diversitat funcional. La ciutat educadora ha de reconèixer, potenciar i estimular les cures i fer-ne responsable la societat en conjunt.

“ Cal afirmar el dret a la ciutat educadora com a extensió del dret a l'educació. ”

Com a resposta a tots els reptes i necessitats expressats, cal afirmar el dret a la ciutat educadora com a extensió del dret a l'educació. El dret a la ciutat educadora ha de ser una garantia rellevant dels principis d'igualtat entre totes les persones, de justícia social i d'equilibri territorial i de necessària sostenibilitat i resiliència.

Tot això accentua la responsabilitat dels governs locals en el desenvolupament de totes les potencialitats educadores que acull la ciutat, incorporant al seu projecte polític els principis de la ciutat educadora.

PRINCIPIS

EL DRET A LA CIUTAT EDUCADORA

- 1 Educació inclusiva al llarg de la vida
- 2 Política educativa àmplia
- 3 Diversitat i no-discriminació cultural
- 4 Accés a la cultura
- 5 Diàleg intergeneracional

EL COMPROMÍS DE LA CIUTAT

- 6 Coneixement del territori
- 7 Accés a la informació
- 8 Governança i participació ciutadana
- 9 Seguiment i millora contínua
- 10 Identitat de la ciutat
- 11 Espai públic habitable
- 12 Adequació d'equipaments i serveis municipals
- 13 Sostenibilitat

AL SERVEI INTEGRAL DE LES PERSONES

- 14 Promoció de la salut
- 15 Formació d'agents educatius
- 16 Orientació i inserció laboral inclusiva
- 17 Inclusió i cohesió social
- 18 Corresponsabilitat contra les desigualtats
- 19 Promoció de l'associacionisme i el voluntariat
- 20 Educació per a una ciutadania democràtica i global

EL DRET A LA CIUTAT EDUCADORA

1

Educació inclusiva al llarg de la vida

El dret a la ciutat educadora es proposa com una extensió del dret fonamental de totes les persones a l'educació. Totes les persones que habiten la ciutat tindran el dret de gaudir, en condicions de llibertat i igualtat, dels mitjans i oportunitats de formació, entreteniment i desenvolupament personal que la pròpia ciutat ofereix. La ciutat educadora renova de manera permanent el seu compromís amb la formació dels seus habitants al llarg de la vida en els aspectes més diversos. I perquè això siga possible haurà de tindre en compte tots els grups, amb les seues necessitats particulars.

El govern i l'administració de la ciutat implementaran polítiques encaminades a suprimir els obstacles de qualsevol mena que menyscaben l'exercici del dret a la igualtat i a la no-discriminació. En seran responsables tant l'administració municipal com altres administracions que incideixen a la ciutat i hi estaran compromesos també els mateixos habitants, tant a títol personal com a través de les diverses formes d'associació en què s'organitzen.

2

Política educativa àmplia

Les municipalitats exerciran amb eficàcia les competències que els corresponguen en matèria d'educació. Siga quin siga l'abast d'aquestes competències, hauran de plantejar una política educativa àmplia, de caràcter transversal i innovador, incloent-hi totes les modalitats d'educació formal, no formal i informal i la seua interacció constant amb les diverses manifestacions culturals, fonts d'informació i vies de descobriment de la realitat que es produïsquen a la ciutat i a cadascun dels barris.

Les polítiques municipals en matèria d'educació sempre s'hauran d'entendre referides a un context més ampli inspirat en els principis de justícia social, igualtat, civisme democràtic, sostenibilitat, qualitat de vida i promoció dels seus habitants.

3

Diversitat i no-discriminació cultural

La ciutat promourà l'educació en la diversitat per a la comprensió, la cooperació solidària internacional, el reconeixement i el respecte dels pobles indígenes i altres ètnies objecte de discriminació i la pau al món: una educació que combata qualsevol forma de discriminació. Afavorirà la llibertat d'expressió i de cultes, la diversitat cultural i el diàleg i l'escolta activa en condicions d'igualtat. Acollirà totes les iniciatives que estiguen d'acord amb aquestes finalitats, independentment del seu origen. Contribuirà a corregir les desigualtats motivades per la classe social, la procedència, l'ètnia, el gènere, l'edat, l'orientació sexual, la diversitat funcional o qualsevol altra. Alhora, promourà la valoració, el coneixement, l'aprenentatge i l'ús de les llengües presents a la ciutat com a element integrador i factor de cohesió entre les persones.

4

Accés a la cultura

La ciutat educadora promourà el dret a la cultura i la participació de totes les persones, especialment d'aquells col·lectius en una situació de major vulnerabilitat, en la vida cultural de la ciutat com a via d'inclusió, de foment del sentiment de pertinença i de bona convivència. A més del gaudi dels béns culturals, aquesta participació cultural inclourà la contribució que tota la ciutadania pot fer a una cultura viva i canviant i la implicació ciutadana en la gestió d'equipaments i iniciatives culturals.

Al seu torn, la ciutat educadora estimularà l'educació artística, la creativitat i la innovació, fomentant i donant suport a iniciatives culturals, tant d'avantguarda com de cultura popular, com a mitjà de desenvolupament personal, social, cultural i econòmic.

5

Diàleg intergeneracional

La ciutat educadora fomentarà la proximitat i la cooperació entre generacions i combatrà l'edatisme, no solament com a fórmula de convivència pacífica, sinó com a cerca de projectes comuns i compartits entre grups de persones d'edats diferents. Aquests projectes s'haurien d'orientar a la realització d'iniciatives i accions cíviques el valor de les quals siga precisament el seu caràcter intergeneracional i l'aprofitament de les respectives capacitats, vivències i valors propis de les diferents edats.

EL COMPROMÍS DE LA CIUTAT

6

Coneixement del territori

La ciutat educadora reconeix que les decisions polítiques basades en el coneixement de la realitat permeten respostes més adequades, per la qual cosa els governs locals hauran de disposar d'una informació precisa sobre la situació i les condicions de vida dels seus habitants i del territori i hauran de fer o donar suport a estudis, que mantindran actualitzats i accessibles a la ciutadania. En la formulació de polítiques i projectes, s'ha de tindre en compte de manera formal i explícita el seu impacte educador i s'han d'assegurar canals oberts o mitjans de comunicació permanents amb les persones i els grups.

7

Accés a la informació

El municipi haurà de garantir informació suficient i comprensible i incentivar els seus habitants a informar-se. La ciutat educadora, tenint en compte el valor que suposa seleccionar, entendre i tractar el gran cabal d'informació actualment disponible, facilitarà recursos que estiguen a l'abast de totes les persones i garantirà l'accés a la connectivitat a totes les zones i espais de la ciutat.

La ciutat educadora establirà programes formatius en tecnologies de la informació i les comunicacions per a totes les edats i tots els grups socials amb la finalitat d'aprofitar les possibilitats que ofereixen, no deixar a ningú enrere i combatre l'anomenada bretxa digital. Igualment, promourà les capacitats i habilitats científiques i de recerca de totes les persones, especialment en l'etapa infantil i juvenil, amb la finalitat de reforçar una mirada crítica i objectiva de la realitat.

El municipi atindrà els col·lectius que necessiten un acompanyament singularitzat i posarà a la seua disposició punts especialitzats d'informació, orientació i acompanyament. Davant de l'avanç d'instruments de possible control com la intel·ligència artificial i els big data, vetlarà per garantir el respecte a la privacitat, intimitat i autonomia.

8

Governança i participació ciutadana

La ciutat educadora es construirà des d'un paradigma de governança i en el seu disseny i progrés cooperaran les administracions públiques i la ciutadania, col·laboració que constitueix un segell propi de la ciutat educadora.

Fomentarà la participació ciutadana, des d'una perspectiva crítica, constructiva i corresponsable, en la gestió municipal i la vida comunitària, obrint els processos de presa de decisions a la ciutadania. Haurà de comptar amb les institucions i organitzacions civils i socials, i tindre present les iniciatives privades i altres formes de participació espontània. Per a això, el govern local facilitarà prèviament la informació necessària i promourà, des de la transversalitat, orientacions i activitats de formació en participació des de la infantesa. En acabar un procés participatiu s'informarà públicament de la seua qualitat i dels seus resultats i s'analitzaran l'eficàcia i els límits del procediment seguit.

Es reconeixerà a la infància, adolescència i joventut la titularitat de ciutadania del present, amb dret a participar en la gestió i millora de la vida comunitària en igualtat de condicions que les persones adultes i es facilitaran per dur a terme aquesta comesa els canals i les eines oportunes.

9

Seguiment i millora contínua

El municipi avaluarà l'impacte educatiu, social i ecològic de les polítiques municipals amb l'objectiu de la seua millora contínua.

El projecte educatiu de ciutat, els valors que la ciutat fomenta, la qualitat de vida que ofereix, les celebracions que organitza, les campanyes o projectes de qualsevol mena que prepare, seran objecte de reflexió i avaluació, amb els instruments necessaris, per a garantir la coherència de les polítiques que ajuden a promoure el desenvolupament personal i col·lectiu.

10

Identitat de la ciutat

La ciutat ha de saber trobar, preservar i presentar la seua pròpia, complexa i canviant identitat, i posar en valor el patrimoni tangible i intangible i la memòria històrica que li confereix singularitat. Tot plegat és la base per a un diàleg fecund amb el seu entorn i amb el món. La valoració dels

seus costums i dels seus orígens ha de ser compatible amb els drets humans. Igualment, oferirà una imatge atractiva sense desvirtuar el seu entorn natural i social, i fomentarà entre els seus habitants el sentiment de pertinença i responsabilitat compartida.

11

Espai públic habitable

L'ordenació de l'espai públic tindrà en compte les necessitats d'accessibilitat, cures, salut, trobada, seguretat, joc, esbarjo i la conciliació de la vida personal, familiar i laboral. La ciutat educadora atorgarà una atenció especial a les necessitats de la infància, de les persones amb diversitat funcional i les persones majors en la planificació urbanística i d'equipaments i serveis, amb la finalitat de garantir-los un entorn amable i respectuós on es puguin desenvolupar amb la màxima autonomia possible. Així mateix, vetlarà per un urbanisme amb perspectiva de gènere. Aquestes múltiples mirades garantirán un espai urbà al servei del conjunt de la ciutadania.

Les ciutats educadores promouran la instal·lació d'àrees de joc i esportives a l'aire lliure que permeten el contacte amb la natura i fomenten les relacions socials.

La transformació d'una ciutat haurà d'estar presidida per l'harmonia entre les noves necessitats i la sostenibilitat i la perpetuació de construccions i símbols que són referents clars del seu passat i de la seua existència. La ciutat promourà la convivència i integració de la comunitat a l'espai públic, el construït i el natural, i evitarà sempre la formació de guetos.

A més, vetlarà perquè els seus habitants visquen en entorns on puguin descobrir la bellesa. Amb aquesta finalitat, introduirà a tots els seus projectes criteris estètics i ambientals i implicarà artistes en l'ordenació i el disseny dels espais públics.

12

Adequació d'equipaments i serveis municipals

El govern municipal haurà de crear i assegurar el manteniment dels espais, equipaments i serveis públics adequats al desenvolupament i benestar personal, social, moral i cultural de tots els seus

habitants, dotant-los de professionals amb formació específica per a l'atenció a la infantesa, l'adolescència i la joventut, com també a les persones majors i les persones amb diversitat funcional.

13

Sostenibilitat

La ciutat educadora es comprometrà amb la satisfacció dels drets i necessitats materials que permeten mantindre una vida digna –l'alimentació, l'aigua, l'habitatge, el sanejament, l'energia, la mobilitat, un entorn segur i saludable. La ciutat s'organitzarà tenint en compte la condició ecodependent de la vida humana i els límits físics del planeta. Es promourà activament la participació i corresponsabilitat de tots els seus habitants en l'adopció d'estils de vida i consum justos, resilients i sostenibles, sota els principis de suficiència, repartiment i justícia. I es prendran precaucions per a protegir els béns comuns que permeten garantir la supervivència digna a les generacions actuals i les futures.

AL SERVEI INTEGRAL DE LES PERSONES

14

Promoció de la salut

La ciutat educadora vetlarà pel creixement integral i saludable de totes les persones, fomentant el seu benestar físic, emocional i psíquic. Amb aquesta finalitat promourà l'accés universal a l'atenció sanitària i donarà suport a entorns i estils de vida saludables.

La promoció de la salut inclourà l'activitat física i l'educació emocional, afectivosexual, alimentària i de prevenció d'addiccions. Així mateix, fomenatarà la construcció de la ciutat com un espai de cures per a totes les persones i afavorirà l'envelliment actiu i les relacions socials que permeten combatre la solitud i l'aïllament.

15

Formació d'agents educatius

La ciutat procurarà que les famílies reben la formació que els permeta acompanyar el creixement dels seus fills i filles i vetlarà per l'equilibri entre la necessitat de protecció i l'autonomia per al descobriment de la ciutat, dins d'un esperit de respecte i confiança.

En aquest mateix sentit desenvoluparà propostes de formació per a professionals i per a aquelles persones que a la ciutat compleixen, sovint sense ser-ne conscients, funcions educatives. Així mateix, s'encarregarà que els cossos de seguretat i de protecció civil que depenen directament del municipi actuen d'acord amb aquestes propostes.

16

Orientació i inserció laboral inclusiva

La ciutat haurà d'oferir als seus habitants la perspectiva d'ocupar un lloc a la societat; els facilitarà l'assessorament necessari per a l'orientació personal i vocacional, i fomenatarà l'emprenedoria. Les ciutats treballaran a favor d'una oferta d'estudis, de professió i d'ofici lliure d'estereotips de gènere.

En el terreny específic de la relació educació-feina s'haurà de procurar que hi haja una estreta vinculació entre la planificació educativa i les necessitats del mercat de treball i de la comunitat.

En aquest sentit, les ciutats definiran estratègies de formació, de caràcter formal i no formal, i d'acompanyament per a col·lectius en situació de desigualtat, d'exclusió social o abocats a l'economia no formal que els permeten millorar la seua qualitat de vida. Amb aquest finalitat, cooperaran amb les organitzacions sindicals i empresarials en la creació de llocs de treball que permeten la seua inserció sociolaboral.

17

Inclusió i cohesió social

Les ciutats hauran de desenvolupar polítiques contra els diversos mecanismes de vulneració de drets, d'exclusió i de marginació que contenen.

Atendran, d'una manera especial, les persones novingudes, migrants o refugiades, que tenen, a més del dret a la mobilitat entre països, el dret de sentir amb llibertat la ciutat on arriben com a pròpia i que es valoren els seus interessos, les seues necessitats específiques, els seus coneixements i les seues capacitats per a desenvolupar un paper socialment apreciat. Dedicaran esforços a fomentar la cohesió social entre els barris i els seus habitants de tota condició.

Amb la mateixa finalitat, també es treballarà amb els col·lectius autòctons que pateixen estigma i marginació.

La ciutat educadora es comprometrà amb l'erradicació de tota forma de violència i d'assetjament, amb una atenció especial a les violències de gènere, per motiu d'identitat i orientació sexual, origen i ètnia, edat, aspecte físic, etc.

18

Co-responsabilitat contra les desigualtats

Les intervencions encaminades a lluitar contra les desigualtats poden adquirir múltiples formes, però hauran de partir d'una visió global dels drets i interessos de la persona. Qualsevol intervenció significativa en aquest àmbit ha de garantir la corresponsabilitat i la coordinació entre les administracions implicades i els seus serveis, a partir del millor coneixement que l'administració local té de les necessitats i del territori.

En la lluita contra les desigualtats, es fomentarà també la cooperació de les administracions amb la societat civil organitzada, ONG i entitats sense ànim de lucre, com també amb el teixit empresarial i altres iniciatives privades.

19

Promoció de l'associacionisme i el voluntariat

La ciutat estimularà l'associacionisme col·laboratiu i el voluntariat com a formes de participació i corresponsabilitat cívica, amb la finalitat de canalitzar actuacions al servei de la comunitat i d'obtenir i difondre informació, materials i idees per al desenvolupament integral de les persones. Amb aquesta finalitat, les ciutats educadores donaran suport a les iniciatives d'associació en àmbits tan diversos com la cultura, l'esport, la solidaritat, l'intercanvi de coneixements, etc., sempre dins del respecte dels drets humans i els valors democràtics. Igualment, oferirà formació per aconseguir una eficàcia més gran en els processos de presa col·lectiva de decisions, de planificació i de gestió que comporta la vida associativa.

20

Educació per a una ciutadania democràtica i global

La ciutat educadora haurà d'oferir a tota la població formació en valors i pràctiques de ciutadania democràtica que fomenten el respecte, la tolerància, la participació, la responsabilitat, l'interès per la cosa pública i el compromís amb el bé comú. A més, la ciutat educadora conscienciarà sobre la interdependència de les dimensions local i global que plantegen els reptes mundials, facilitant formació per a una ciutadania global, capaç de participar, comprometre's i contribuir a escala local i internacional.

Tot plegat, afegit a la resta de principis, ha de permetre que cada persona senta la ciutat, el seu entorn i el planeta com a propis.

